

פרשת חוקת

וידבר ה' אל משה ואהרן לאמור. זאת חוקת התורה אשר צוה ה' לאמור (יט, א-ב)

וברש"י זאת חקת התורה, לפי שהשטן ואומות העולם מונין את ישראל לומר מה המצוה הזאת ומה טעם יש בה לפיכך כתב בה חוקה גזירה היא מלפני אין לך רשות להרהר אחריה, ע"כ. ויש להבין מה מצאו השטן ואוה"ע דוקא במצוה זו, גם צ"ב הלשון מונין.

והנה להלן הביא רש"י ממדרש אגדה, פרה אדומה משל לבן שפחה שטינף פלטין של מלך, אמרו תבא אמו ותקנח צואת בנה כך תבא פרה ותכפר על העגל, ע"כ. ולפ"ז א"ש אמאי קאי הכא השטן, לקטרג על מעשה העגל, רק דיל"ע (וכבר עמדו בזה) דמתחילה כתב רש"י שאין בה טעם וממדרש אגדה הביא שהטעם לכפר על מעשה העגל.

ונראה לומר, דהנה במד"ר כאן איתא א"ל הקב"ה למשה לך אני מגלה טעם פרה אבל לאחר חקה, ע"כ. וביאור הענין נראה ע"פ מה דאיתא (מגילה כה, א) מעשה העגל הראשון נקרא ומתרגם והשני נקרא ולא מתרגם ומבואר שם הטעם משום יקרא דאהרן שלא יהא גנאי לאהרן ממעשה העגל, ולכן אמר הקב"ה לך אני מגלה ולא לאחר משום כבודו של אהרן, ולפ"ז י"ל מש"כ רש"י לפי שהשטן וכו' גזירה היא מלפני היינו משום להסרת פי קטרוג הסתיר טעם פרה, וזהו בלשון מונין (מל' הונאת דברים) שאוה"ע והשטן חקרו בטעם מצות פרה כדי להזכיר מעשה העגל ולקטרג, לכן אמר הקב"ה גזירה היא מלפני ואין לך רשות להרהר.

ובזה יש לכוון מה שכפל תיבת לאמר בשנית, זאת חקת וכו' לאמר, דלאחרים תאמרו שזהו חקה ואין בה טעם אף שידעתם טעמה.

מקור: יעלת חן